Nr. 48.

KURYER LITEWSKI

w WILNIE we SRODĘ DNIA 14 CZERWCA V. S. 1816 ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE

— *Wilno* —

W niedzielę, dnia 11go t. m., JW. Litewski Jenerał Gubernator Wojenny, Jenerał piechoty, wielu orderów kawaler, *Rzymski Korsaków*, na powrót ze stolicy państwa tu przybył, u rogatek na *Pohulance*, przez urzędy miasta, cechy, kahał i licznie zgromadzonych obywateli, maiących na czele swoim JW. Zarządzającego policyą tuteyszą, kawalera *Szłykowa*, spotkany i powitany. Tegoż wieczora i dnia następnego urzędnicy i władze złożyli uszanowanie powitania Naczelnikowi prowincyi, którego kilkoletnie, ciągłe rządy, miłą pamięć i trwałą wdzięczność w sercach mieszkańców wzniosły i zachowują.

Dnia 28 p. m., z okoliczności pobytu w mieście tuteyszém i ukazującego się w kilkunastu reprezentacyach teatralnych pod imieniem goscia, JP. *Woyciecha Bogusławskiego*, tak zasłużonego dla sceny polskiéy i pierwszego założyciela szkoły dramatycznéy w *Warszawie*, na wezwanie władz mieyscowych, dana była reprezentacya opery, podwakroć już naylepiéy od publiczności przyymowanéy, pod tytułem, *Familija Szwaycarska*, na dochód dla inwalidów, a to stosownie do Naywyższego w téy mierze postanowienia, pod dniem 23 marca roku teraźnieyszego (ob. Nro 32 i 33 Kur. Lit.) Zgromadzenie nadzwyczay liczné i ofiarowana opłata za bilety, daleko wyższa od naznaczonéy, stały się niewątpliwém przekonaniem o tych uczuciach wdzięczności i poszanowania, jakiemi przejęty jest każdy, dla losu tych, którzy, życiem własném odpierając najezdników oyczyzny, na dalekiéy obcéy ziemi zapewniwszy pokóy światu, i swobodę długo uciśnionéy *Europie*, w kalectwie powrócili z zawodu, w którym tak piękne zwycięztwo oznaczyło ich usiłowania. Wszyscy ubiegać się zdawali w okazaniu gorliwości swoiéy w poświęceniu tego, na co każdego pozwalała możność. Wiele osób szczególne wydatki własnym podjęły nakładem. Damy, chcąc ze strony swojéy czynnie przyłożyć się do zapewnienia pożądanych skutków, na cel tak godny prawdziwych obywatelek czułości, trudniły się rozdaniem biletów. Skromność nie pozwala wymieniać szanownych imion, które w samym uczynku zupełną znaydują roskosz i nagrodę swojego obywatelstwa.— Zbiór zupełny uczynił około 5000 rubli.

Kurs wileński na assygnaty: rubel srébrny rub. 4 kop. 6; dukat rub. 11 kop. 98; imperyał rub. 40.

Poczta Północna zawiera z *Petersburga* pod dniem 3cim czerwca: „ Przeszłego czwartku, d. 1 t. m., odprawił się tu pogrzeb zmarłego Jenerała Marszałka polnego, Xiążęcia, *Mikołaja Iwanowicza Sołtykowa*. Obrząd ten Nayjaśnieyszy Cesarz Jegomość obecnością swoją zaszczycić raczył. Wielka liczba znakomitszych osób, Urzędników woyskowych i cywilnych na nim się znaydowała. Po przybyciu Cesarza Jmci do domu ś. p. Xiążęcia, nastąpiło wyniesienie zwłok o godzinie 10téy zrana. Smutny ten obrząd w następnym odprawił się porządku: Po oddziale żołnierzy policyynych, za przodkującym marszałkiem szedł prywatny dwór zmarłego w żałobie, i prowadzone były konie wierzchowe, żałobne i paradne; potém przez urzędników niesione były herby dostoyności ślacheckiéy, hrabiowskiéy, i xiążęcéy, a za nimi inni urzędnicy nieśli znaki orderów i dystynkcyi zmarłego, każdy miał swoich assystentów. Daléy szła Kancellarya Rządzącego Senatu. Wielcy-Prokurorowie, Senatorowie, Kancellarya Rady Państwa, Członki Komitetu Ministrów. Następnie za poprzedzającém licznem duchowieństwem, szedł wóz żałobny, sześcią końmi ciągniony, na nim truna pod baldakinem; naokoło byli ludzie w czarnych płaszczach; po bokach 50 ludzi z pochodniami; Sztabs i Oberoficerowie woyskowi trzymali drzewca baldakimu i sznury. Za wozem szedł Cesarz Jegomość, potém bliższe rodzeństwo zmarłego i inné osoby. Daléy jechali konno bereyterowie, masztalerze, laufry, kareta żałobna, i inne powozy. Woysko zamykało cały ten orszak. W takim porządku żałobna ta processya przybyła do kazańskiego kościoła, w którym odprawiła się msza ś., a potém modły żałobne śpiewane były biskupim obrzędem, w obecności Nayjaśnieyszego Cesarza Jegomości i nieprzeliczonego zgromadzenia wszelkiego stanu osób. Plac na około kościoła napełniał lud mnogi różnego wieku. W czasie spuszczenia truny do przygotowanego mieysca, woyska w paradzie stojące wystrzałami z ręczney broni i dział oddały woyskowe honory zmarłemu.

Podolskiemu Gubernatorowi Wojennemu, Jenerał porucznikowi, *Bachmietiejewu* 3, nayłaskawiéy rozkazano bydź pełnomocnym Namiestnikiem obwodu *Besserabskiego*, z pensyą i pieniędzmi stołowémi, dla obu tych mieysc przeznaczonémi.—Odstawnemu Jenerał Majorowi, Xiążęciu *Alexandrowi Szczerbatowemu*, naymiłościwiéy rozkazano bydź przy dworze Jego Cesarskiéy Mości Koniuszym, Dyrektorem stad dwornych i zasiadać w expedycyi końskiéy, z pensyą do tego mieysca przywiązaną.

Traktat przyjaźni, handlu i żeglugi między *Rossyą* i *Portugalią*, zawarty w *S. Petersburgu* dnia 15 (27) grudnia 1798 roku, a przez deklaracyą w *Wiedniu* podpisaną dnia 1780 (29) marca 1815 roku, przedłużony do dnia 5 (17) czerwca roku bieżącego, przez Naywyższy Jego Cesarskiéy Mości Ukaz. pod d. 23 przeszłego maja Rządzącemu Senatowi dany, rozkazano uważać za exystujący w zupełnéy swéy mocy do dnia 1 st, cznia przyszłego 1817 roku.

Estoński gubernator Cywilny, Rzeczywisty Radzca Stanu, *Ikskul*, w nagrodę odznaczającéy się dla dobra oyczyzny służby, nayłaskawiéy mianowany Radcą Taynym.— Znaydujący się dotąd w kancellaryi Rewelskiego Wojennego, Gubernatora Radca Nadworny *Busse*, i Assesor kollegialny *Suthof*, przeznaczeni zostali, pierwszy do Kommissyi dla ułożenia praw, a drugi do kancellaryi kommissyi prósb.

Wieczorem d. 19 maja przybył W. X. Jmć *Mikołay* do *Krasnego* i nazajutrz rano, po obeyrzeniu batalionu moskiewskiego półku grenadyerów, w dalszą wyjechał drogę. Wyjeżdżając dał 1000 rubli na ubogich mieszkańców tego miasta. D. 20 przejeżdżał W. X. Jmć przez *Orszę*, po obiedzie oglądał tam szpitał półku Włodzimirskiego pieszego, a o godzinie 3ciéy wyjechał; tegoż dnia wieczorem przybył do *Szkłowa*, wysiadł w domu Pani *Czerniejewiczowéy*, a następnego rana wyjechał do *Mohilewa*.

D. 15 maja, Xiążę *Gorczaków*, jenerał piechoty, przejeżdżał przez *Wiazmę* do *Smoleńska*.

Podług *Ruskiego Inwalida*, Kapitan Komandor flotty, Hrabia *Heyden*, potwierdzony został dowódzcą portu *sweaborskiego* i tamecznym Gubernatorem wojennym.— Jenerał Major *Kotłubicki* na rzecz inwalidów ofiarował 1000 rubli.

Podług gazety akademickiéy, mieszkańcy miasta *Torżka*, na poprawę domu szkolnego złożyli 410 rubli. — Między przybyłymi do *Petersburga* wymienia taż gazeta, podpółkownika *Strienaranz*, należącego do orszaku znayduiącego s ę tu szwedzkiego Jenerał Majora, Hrabiego *Liewenhielma*, który na powrót z *Helsingfors* przybył.

Kurs petersburski: dukat hol. nowy 11 r. 65 k.; stary 11 r. 45. Zmiana srebra 301 kop. na rubla.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE

Austrya.

Do Gazety Lwowskiey przyłączone są cztery patenta Cesarza Jmci Austryackiego w rzeczy finansów. Umieszczamy ieden z nich, dalsze zaś z kolei umieszczać będziemy:

My Franciszek Pierwszy, z Bożey łaski Cesarz Austryi, etc. etc. etc.

Gwałtowne wstrząśnienia, które w zeszłych dwudziestu pięciu ostatnich latach rozdzierały Europę, wprowadziły Nas od początku panowania Naszego w pasmo ciężkich woien, przez które utrzymanie udzielności monarchii, wszystko, co panuiącemu i ludom naydroższém bydź powinno, zagrożone było.

Natężenie wszystkich sił państwa, wymagało wydatku, który stan podatkowania obywateli kraiowych daleko przewyższał. Udaliśmy się do ufności ludów Naszych. Sztuczne pieniężne znaki postawiły Nas w stanie powodowania się naciskowi potrzeby, i niebespiecznego wytrzymania walki, którey zwycięzki koniec postawił monarchią nanowo w posiadaniu wydartych iey prowincyi, iey bespieczeństwo i udzielność nanowo utwierdził.

Naypierwsze staranie Nasze na to teraz zwrócone było, ażeby przywrócić regularność w roztarganych okolicznościach pieniężnych, i już przy ostatnich pokoiu układach, pamiętaliśmy na przygotowanie do tego środków.

Skutek odpowiedział usiłowaniom Naszym. Szczególnieyszym wcale iest dla Nas zaspokoieniem, widziec Nas postawionych w stanie przystąpienia do urządzeń, które z troskliwém ochronieniem praw, i słusznych pretensyy wiernych poddanych Naszych, doprowadzą do celu.

Funduiemy się przy obranych przez Nas środkach na dobrowolnym współdziałaniu dobrych Naszych ludów, i spodziewamy się zaufania, które przez bliższe rozpoznanie rozporządzeń Naszych samo z siebie ugruntowane, a przez onychże skutek zupełnie usprawiedliwione zostanie.

W tym przekonaniu ustanawiamy i rozporządzamy iak następuie:

§. 1. Odtąd nigdy więcey wydawanie nowych iakichkolwiek pieniędzy papierowych z przymuszoną wartością i z przymuszonym kursem, lub inne iakowe pomnożenie teraz w kursie będących, nie ma mieć mieysca. Gdyby przez nadporządkowe okoliczności, wydatki, któreby zwyczayne siły finansowe państwa przenosiły, wprowadzone bydź miały, tedy administracya finansów o to się postara, ażeby wydatki takowe, nie udaiąc się nigdy do papierowych pieniędzy kursu przymuszonego, przez nowych źródeł otworzenie lub innym nadporządkowym załatwić zaradzeniem.

§. 2. Znayduiące się teraz papierowe pieniądze, zostaną w drodze dobrowolnego wykupna, w nieprzerwanym ciągu z kursu zupełnie wyprowadzone, i cyrkulacya pieniędzy do zasad konwencyonalnie wybitey monety kruszcowey zwrócona.

§. 3. Od dnia ninieyszego ogłoszenia dozwolono iest, w pisemnych dokumentach, na konwencyonalną i inną legalną złotą i srebrną monetę, lub papierowe pieniądze zawierać układy. Prócz tego zostaie iednak tymczasowie § 9 patentu z dnia 20 lutego 1811, iescze w zupełney swoiey dzielności.

§. 4. Dla osiągnienia celu wykupienia papierowych pieniędzy zupełnie bezprzymuszonemi, a oraz dla właścicieli papierowych pieniędzy, iak naymożniey zyskownemi środkami, podaie się onymże dwoiaka droga do zmienienia swych papierowych pieniędzy, a mianowicie *po pierwsze*, zmiana onychże w części iedney na assygnacye wypłaty, które każdego czasu na brzęczącą monetę zamienione bydź mogą, a w części drugiey, na procent niosące obligacye krajowe; *powtóre*, przyymowanie papierowych pieniędzy przy składaniu akcyi do ustanowić się maiącego banku narodowego, którego urządzenie z następuiących póymie się paragrafów.

§. 5. Stosownie do tego, może każdy posiadacz papierowych pieniędzy, albo za dwie siódmych części nominalney kwoty swoich papierowych pieniędzy, Bankowe noty, które na każde żądanie w ustanowionych na konwencyonalną wymieniaią się monetę, a za resztuiące pięć siódmych części nominalney kwoty, assygnacye na obligacye kraiowe ieden procent prowizyi w konwencyonalney monecie niosące, otrzymać, albo takowych, do nabycia akcyi, w ciągu ninieyszego patentu iaśniey wytłumaczonego, użyć.

§. 6. Wykupno papierowych pieniędzy zleca się *uprzywileiowanemu Bankowi narodowemu* który bezzwłocznie podług zasad poprzedniczo w następuiących paragrafach wymienionych, a wydanym w dniu dzisieyszym osóbnym patentem iaśniey wytłómaczonych, w Wiedniu ma bydź ustanowiony. Ażeby iednak wykupno bez żadney dalszey mogło bydź przedsięwzięte zwłoki, zaleca administracya krajowa, od dnia 1 lipca zacząwszy, aż do owego w § 11 wyznaczonego czasu, w którym Bank należycie ustanowi się, uskutecznienie wykupna przez złożoną tym końcem tymczasową administracyą w imieniu przyszłego towarzystwa bankowego, podług tychże samych prawideł, któremi na przyszłość Bank będzie się rządził.

§. 7. Przeznaczenie Banku następuiące będzie obeymować, przedmioty:

1) W proporcyi zapasów monety onemuż od administracyi finansowey oddać się maiących, lub innemi drogami wpływaiących, assygnacye na wypłaty, pod imieniem *Bankowych nót*, które, na żądanie właścicieli w każdey uposażoney do tego kassie wymieniczey w zupełney onychże kwocie na kruszcową monetę przemienione bydź mogą, wydawać, i temiż bankowemi notami kursuiące papierowe pieniądze z wolna wykupować.

2) Zarządzeniu ich wolną gotowizną, pewnych wexlów lub innych kupieckich nabywać (eskontować) effektów.

3) Jeżeli w dalszym ciągu prowadzenia iego czynności, kapitał iego rozlegleyszego dozwoli działania, pożyczki na realności za zupełną rozdawać pewnością.

4) Zarządzać powierzonym mu od administracyi kraiowey funduszem umorzenia, z którego, na procent zaciągniony z dalszego ciągu ninieyszey operacyi wypływaiący dług krajowy powoli ma bydź spłacany.

§. 8. Instytut bankowy zatym na cztery rozbiera się podziały: *Banku kartowego*, *Banku nabywczego*, *Banku hypothekarnego*, i zarządzenia *funduszu umorzaiącego*. Bliższe stosunki i przeznaczenia urządzenia tego, ogłaszaią się osóbnym w dniu dzisieyszym wychodzącym patentem, i regulamentem w tym celu ułozyć się maiącym, dodawczo w całym swym obięciu zostaną wyłożone.

§. 9. Skoro bank ustanowionym zostanie, przeydzie natychmiast iako uprzywileiowany instytut, w zupełną własność Akcyonaryuszów przez wnioski swe ugruntowania onegoż uczęstnictwo maiących, i w takoweyże własności, (znaczeniu) we wszelkich zdarzeniach spornych, podług powszechnych ustaw prawa cywilnego, uważany będzie.

§. 10. Bank funduszowy kartowy, nabywczy i hypothekarny, oprócz maiących mu się oddać od administracyi kraiowey monety zapasów, utworzony zostanie z 50,000 akcyi, za których każda kwota 2,000 zł. Ryń. w pieniądzach papierowych, i 200 zł. Ryń. w konwencyonalney monecie złożona bydź musi. Podniesione akcye nadaią prawo do równey części zysku bankowego. Bank otrzymuie za papierowe pieniądze do onegoż przez akcyi składanie wpływaiące, i w krótce przez niego zniszczyć się maiące, od administracyi kraiowey obligacye, od których prowizya po dwa i pół od sta opłacana będzie.

Tak więc korzyść akcyonaryuszów *popierwsze* w pobieraniu prowizyi od składki papierowych pieniędzy, i *powtóre* w zysku, przez użycie składek konwencyonalney monety na nabycia (esconto) i pożyczki, do banku wpływaiącym, zasadzać się będzie.

§. 11. Skoro jeden tysiąc akcyi złożony zostanie, otrzyma bank dzielność swą zupełną. Aż do czasu owego będą należące do niego, iako do banku kartowego czynności, przez pomienioną w § 6, a w patencie względem urządzenia banku bliżey objaśnioną administracyą, prowadzone.

W przeciągu czasu, w którym bank aż do zupełnego ustanowienia swego przez tymczasową tę administracyą zastępowanym będzie; ma następuiącemi trudnić się czynnościami.

1) Odbierać składane do wykupna papierowe pieniądze, a za to bankowe noty i assygnacye na obligacye, w ustanowioney §em 5m i 13m proporcyi wydawać.

2) Zakłady do banku w perceptę brać, i oddawcóm akcye za to wydawać

3) Papierowe pieniądze obiema weszłe drogami, zbierać, od czasu do czasu niszczyć, i z uskutecznionego zniszczenia, publiczny składać rachunek.

4) Funduszowi umarzaiącemu na dług, od którego się prowizya opłaca, poświęconemi dochodami zarządzać, i takowe na zakupienie obligacyy obracać.

Od czasu, gdzie bank podług § 11 zupełną odbierze dzielność, zostaną oznaczone tu czynności wraz ze wszystkiemi innemi do władzy banku należącemi, od samych akcyonaryuszów zależeć maiącey, zamiarowi i gruntowney konstytucyi instytutu tego odpowiadaiącey administracyi, przekazane.

§. 13. Naymnieyszą kwotę, za którą w drodze wykupna bankowe noty i obligacye otrzymane bydź mogą, stanowią 140 zł. Ryń. w rewersach wykupuiących, lub antycypacyynych, a podług tey summy maią się wszelkie do wykupna składane kwoty dać podzielić Za to wydane zostaną podług ustanowioney proporcyi 40 zł. ryń. w bankowych notach, i assygnacya, za którą natychmiast w uniwersalney długów kraiowych kassie, obligacya kraiowa na 100 zł. ryń. ieden procent prowizyi w konwencyonalney monecie przynosząca, podjęta bydź może.

§. 14. Wymiana nót bankowych na kruszcową monetę w stopniu konwencyynym, zaczyna się wraz z wydawaniem nót bankowych; a bank nigdy więcey nót nie wyda, iak, ile do wymienienia onychże przeznaczony, u niego złożony fundusz dozwoli.

§. 15. Dla zapewnienia potrzebnych do wykupna papierowych pieniędzy nót bankowych, zostaią bankowi wszystkie z traktatów pochodzące wypłaty obcych mocarstw odstąpione, i wolne do zarządzenia zapasy monety kruszcowey kass krajowych oddane. Dla pomnożenia pewności, udziela się, oraz bankowi kartowemu osóbna hypotheka na wszystkie kopalnie kraiowe i wydobytki z onych. na co, wszelkiemi formalnościami opatrzony zapis wydany zostanie.

§. 16. Bankowe noty ogłaszaią się iako prawami uznany płacenia środek, którego użycie w prywatnych stosunkach iednakowoż od zobopólnych będzie zależało układów, bez dopuszczenia iakowego zmuszaiącego obowiązku do przyymowania onychże. Administracya kraiowa, będzie ie we wszystkich publicznych kassach równie konwencyonalney monecie w nominalney wartości przyymować, a w niektórych daninach przymusem wymagać.

§ 17. Ponieważ wykupno papierowych pieniędzy podług zasad wyżey wymienionych, pomnożenie opłacaiącego prowizyą długu za sobą pociąga, zatym utwarza się oraz *fundusz umarzaiący* na wypływaiące ztąd nowe obligacye kraiowe, i zarządzenie onegoż bankowi się zleca. Bank otrzymuie tym końcem zapis na roczny dochód iednego milliona zł. ryń. w monecie konwencyonalney, który w miesięcznych pobierać ratach, i na bezustanne wykupno nowo wydanych obligacyi będzie powinien obracać. Wykupione obligacye złoży w funduszu umarzaiącym: na rzecz zaś onegoż prowizye od nich pobierać, i podobnież na operacye, długu tego prowizye opłacaiącego umorzenie zamierzaiące, obracać będzie.

§. 18. Bliższe wyszczególnienia, względem rozpoczęcia operacyi ninieyszym ogłoszonych patentem, względem kształtu i podziału not bankowych, i obligacyi, tudzież względem kass i urzędów, stosownie do tych urządzeń, dzielność otrzymuiących, iako też przy pobieraniu kraiowych dochodów stosownie do systematu nowego potrzebnemi uznane odmiany, zostaną osóbnym patentem do publiczney podane wiadomości.

Dano w Naszym głównym i rezydencyonalnym mieście Wiedniu, dnia pierwszego czerwca, w tysiącznym ósmsetnym szesnastym, a panowania Naszego w dwudziestym czwartym roku. *Franciszek.*

(L. S.) *Aloizy Hrabia de Ugarte*, królewsko czeski naywyższy i arcy-xiążęco austryacki pierwszy Kanclerz.

F r a n c y a

(*Z gaz. berl.*) *Paryż dnia 31 maja.* Wczora jezdził Król do *St. Germain*, dla odprawienia rewii stojących tam na załodze dwóch kompaniy gwardyi bokowey. — Potwierdza się wiadomość o blizkiem tu przybyciu Xięcia *Wellingtona*; przeciwnie zaś odwołnią, że Lord *Whitworth* zmienić ma *Sir Karola Stuart*, teraznieyszego Posła. — Dnia 29 t. m. z rana pięć legionow, departamentów *Sekwany*, *Sarty*, *Indre et Loire* i *Aisne* wystąpiły w wielkiey paradzie na placu *Carroussel.* Potém oddziały każdego legionu z oficerami i muzyką u-

dały się do pałacu *Tuyleryów*, gdzie sztab główny wszedł z chorągwiami do pokojów Xiężny *Angouleme*, która własnemi rękami chorągwie do drzewców przymocowała. Samo zaś poświęcenie chorągwi odbyło się w Kościele *ś. Sulpicyusza*, gdzie nikogo bez biletów nie wpuszczano. Gdy *Monsieur* z synami swemi przybył, zaczęła się msza śpiewana, po którey P. *Bombelle*, przyozdobiony krzyżem orderu *ś. Ludwika*, miał mowę, przystąpiono potém do poświęcenia chorągwi, a muzyka zagrała pieśń wojenną: *Niech żyje Henryk IV*. Po odbytem poświęceniu chorągwi, salutowano niémi wielki ołtarz i obecnych Xiążąt. Po skończoném nabożeństwie kazali Xiążęta przeciągać 5ciu legionom przede drzwiami kościelnemi. Każdy żołnierz pomienionych legionow otrzymał tego dnia podwóyną racyą wina. Między wielą znakomitemi osobami znaydował się także na tey uroczystości Poseł hiszpański.

Podług wyroku Królewskiego, wszelkie dobra należące do familii *Bonapartych* rozdzielone zostaną na woyskowych, którzy w czasie powrótu przywłaszczyciela walcząc za sprawę Króla, kalekami zostali, oraz między tych, którzy nabyli prawa do udziału z nadzwyczaynych dominiow 4,5 i 6 klassy. Jeden z wyroków Królewskich stanowi, że nadzwyczayne dobra koronne mają zostawać ciągle pod zawiadywaniem ministra domu Królewskiego, oddzielnie od innych dóbr stanu i korony.— Podług rozrządzenia Królewskiego, kompania wexlowego banku skarbowego i agentow handlu zostaje pod ministrem sekretarzem stanu dochodow; Izbę Syndykalną mianuje Król.— O ostatnim budżecie i raporcie Hrabiego *Garnier* do Izby Parów, wydał P. *Bourienne*, dawnieyszy francuzki poseł w *Hamburgu*, pisemko, w którém przesadzony obrachunek Hrabiego *Garnier* prostuje i zbija. Gdy ten mówi o 100 milionach, które skarbowi publicznemu kosztować ma opóźnienie wyyścia budżetu, okazuie tamten, że powiększenie to wynosi tylko 5½ miliona. Gdy ten mówi o 40 milionach, któremi się corocznie dług publiczny powiększa, zmnieysza ie tamten do 20½. Nadewszystko jednak chce P. *Bourienne*, ażeby *wielka xięga* utrzymywaną była, i mówi: „Strzeżmy się zamykać wielkiey xięgi, jeżli niechcemy pozbawić siebie środkow ulżenia ciężarów naszych, i uczynienia wielkiego aktu sprawiedliwości! Bierzmy z podatków, co nam daią, a szukaymy z kredytu co nam przynieść może! „

Od czasu ostatnich wypadków w *Grenoble*, posłowie mocarstw zagranicznych w Paryżu bardzo się często zgromadzać maią, dla naradzenia się względem użycia naystosownieyszych środkow, jeżliby podobne wydarzenie znowu przytrafić się miało. Ma bydź postanowioném, iżby w podobnym przypadku, znayduiące się w twierdzach pogranicznych woyska sprzymierzone, natychmiast przeciw powstańcom ruszyły.

Margrabia *Villeneuve*, Prefekt departamentu *Cher* (stolica *Bourges*) przez postanowienie swoje 13 osób podeyrzanych, między którémi się Jenerał *Devaux* znayduje, z departamentu do mieysc bezpiecznych dla zostawienia pod strażą odesłał. Za powod do tego wymienia tylko, że utrzymanie spokoyności w departamencie środek ten potrzebnym czyni. Gazety *le Constitutionel*, w dniu tym, w którym postanowienie to umieszczone w niey było, nie pozwolono wydawać.— *Durand*, jeden z adjutantow *Davousta*, na którego uwięzienie rozkaz z *Grenoblu* wyszedł, poymany został w *Marsylii*. Trzech wieśniaków z okolicy *Grenoble*, którzy także do powstania należeli, skazano na stanie w kunach żelaznych i na 5 lat więzienia.— Posąg *Henryka IV* kosztować będzie 400,000 fr.; zebrano dotąd 280,000.— Siostra Jenerała *Hoche* skazaną została na 9 miesięcy więzienia, za to, że d. 22 kwietnia 1815 wykrzykiwała dla przywłaszczyciela: *Niech żyje*.— Sprawa podporucznika *Leblanc*, który d. 29 t. m. człowieka wołającego: niech żyje Król! szpadą przeszył, rozpoczęła się już i odbywa się z pospiechem. — Przed wszystkiemi wystawionemi popiersiami królewskiemi, przechodzący żołnierze broń prezentować powinni. — W *Varennes*, gdzie *Ludwika XVI* w ucieczce zatrzymano, stoi teraz uwieńczone popiersie *Ludwika XVIII* z napisem: *Spes erat*. — Zandarmerya w okolicach *Paryża* ściga osoby, które za fałszywemi pasportami jeżdżą.— Dotąd jeszcze zamykają wcześniey, aniżeli zwyczay *Tuylerye*.

(*Z Kor. hambur.*) *Z Paryża w teyże dacie*. W *Brest*, *Tulonie*, *Rochefort*, *l'Orient* i *Cherbourg* trwają ciągle sądy woyskowe, z powodu dezercyi ze służby morskiéy ustanowione. — Gdy *Didier* w pojeździe do *Grenoble* przybywał, trzeba było straż podwoić, bo inaczéy zapewneby go pospólstwo zamordowało. — Półkownik *Affry* udał się z *Paryża* do *Londynu* dla objęcia dowództwa nad batalionami szwaycarskiemi, które z *Besanson* wysłano, dla odbywania tam straży pod czas blizkiego przybycia Xięcia *Berry*. — Do niepewnych pogłosek należy także, jakoby tu niedawno jeszcze znaydował się klub pod przewodnictwem Xięcia *Wellingtona*, którego członkami byli między innymi *Talleyrand* i *de Pradt*. — Krótko przed wybuchnieniem buntu, *Didier* odbył jeszcze podróż do *Niderlandów*, a powracając bawił się kilka dni w *Paryżu*. Doświadczał on siebie w różnych stanach i zatrudnieniach; ostatniem z nich było wydawanie gazety pod tytułem: *le Diligent*.

Dnia 28go t. m. zatrzymano pod *Montmartre* wóz z 1000 funtów prochu, który dla artysty fajerwerków *Ruggieri*, przeznaczony, a z magazynu skarbowego miał bydź skradziony. Z tego 1000 funtów prochu, zrobiono natychmiast wiele tysięcy funtow i przeznaczono je do uskutecznienia wielkiego spisku. Przekradzca, sprzedawca i furman uwięzionymi zostali. — Rozpoczyna się już także process nieobecnego Jenerała *Grouchy*. Marszałek obozowy *Gruyer*, którego w *Strasburgu* na śmierć skazano, był ciężko raniony w bitwie pod *Waterloo*, i przyjął był 6 młodych krewnych za własne dzieci. — Niejakiś *Grandien*, który był drugim naczelnikiem powstania w *Grenoble*, poymany został w *Aiguebelle*. — W *Verdun* skazano 3 młode wieśniaczki na 3 miesięczne więzienie, za śpiewanie buntowniczych piesni. Niestety, uwięzienia za podobne sprawy, ciągle jeszcze do dziennego porządku należą. — *Didier* słuchany był dotąd w więzieniu w *Grenoble*. — Człowiek obłąkanych zmysłów, który siebie jak z *Ankony* donoszą, za *Bonaparte*go udawał, papierową koronę, w pozłacaną blachę przyozdobioną, na głowie nosił, zaprowadzony do szpitelu w *Aversa*, tamże życie zakończył. — W *Villefranche* uwięziono braci *Vidal*, jako burzycielow spokoyności. Znaleziono też przy nich papiery przez cyfry pisane.

Z listu, z Paryża, pod 31 maja. Jenerał *Lafayette* słuchany tylko był urzędownie. To dało powód do pogłoski o uwięzieniu jego osoby. Jenerał *Caulaincourt*, Xiążę *Vicenza*, Hrabia *Segur*, dawnieyszy mistrz obrzędów, i *Montesquiou* W. Szambellan Bonapartego, także do śledztwa pociągnieni zostali. — Proch, który niedawno pod rogatkami *Neuilly* zatrzymano, a który był w workach po 350 funtów zawierających, przewożono pod imieniem mąki; również zatrzymano w tych dniach karabiny i pistolety, które fiakrem przewożono.

DODATEK

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO Ner 48.

WILNO DNIA 14 CZERWCA 1816 ROKU.

Królestwo Polskie.

Korrespondent Warszawski z dnia 15go czerwca zawiera z *Warszawy*: „Dnia 13 b. m. w święto *Bożego Ciała*, odbyła się solenna processya z kościoła Sgo *Jana*, którey towarzyszyły Władze rządowe, pierwsze osoby w kraju i licznie zebrana publiczność. Prezesowie sądów niesli baldachin nad JW. Celebruiącym Biskupem *Zambrzyskim*.

Na ulicach, przez które processya przechodziła, stały uszykowane w paradzie liczne szeregi woyska, które przeyrzawszy J. C. Mość W. X *Konstanty*, w czasie wychodu i powrotu do kościoła processyi, złożył należny hołd Panu Zastępów, przyklękając wraz z licznym orszakiem otaczających Go Jenerałów.

Prawdziwe poszanowanie wzbudzającym był widok, wiernych religii swych przodków mieszkańców *Warszawy* którzy, korząc się przed Twórcą świata, zasyłali do Niego modły za pomyślność Króla swego, Jego domu i ziemi naszéy.

W Imieniu Nayjśnieyszego
ALEXANDRA I. Cesarza Wszech Rossyy, Króla Polskiego etc. etc. etc.
Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

Dopełniając artykułu 6go statutu organicznego o reprezentacyi narodowéy, w celu zaprowadzenia ksiąg obywatelskich, po wysłuchaniu zdania Rady Stanu, stanowimy, co następuje:

Artykuł 1. Władze administracyyne Wojewódzkie sporządzą bezzwłocznie, podług wydać się mającego przez Kommissyą spraw wewnętrznych rozporządzenia schematu, spis osób zamieszkałych w powiatach i okręgach gminnych, które stosownie do artykułu 3, 4, 8 i 10, statutu organicznego, reprezentacyi narodowéy, używają praw obywatelstwa, i takowe spisy Radom Wojewódzkim prześlą.

Art. 2. Też Władze prześlą Radom Wojewódzkim księgi obywatelskie i spisy głosujących za Rządu Xięztwa Warszawskiego ułożone, jako mające służyć tymże Radom, za dowód i objaśnienie podań, któreby na mocy art. 3 i 8, statutu organicznego o reprezentacyi narodowéy czynione były.

Art. 3. Kommissya spraw wewnętrznych, i Kommissya obrządków religiynych i oświecenia, w dopełnieniu artykułu 133 konstytucyi, prześlą tymże Radom spisy osób, w tymże artykule wyszczególnionych, w celu umieszczenia ich w właściwéy księdze obywatelskiéy, jeżeli ich artykuł 8my od niey niewyłącza.

Art. 4. Spisy powyżéy wzmiankowane, nieprzeszkadzają nikomu podać się imiennie do Rady Wojewódzkiey, stosownie do art. 7go statutu organicznego o reprezentacyi narodowéy.

Art. 5. Rada Wojewódzka za wezwaniem Kommissyi spraw wewnętrznych, w oznaczonym czasie i komplecie zgromadzona, obwieści mieszkańców, i przez ciąg dni 30 od dnia pierwszego posiedzenia, odbierać będzie podania i trudnić się układaniem ksiąg obywatelskich. Po upłynionych dniach trzydziestu, już na ten rok podań przyymowáe nie będzie.

Art. 6. Następnie ze spisów i podań szczególnych, wyłączywszy tych, którzy według brzmienia art. 11go statutu organicznego o reprezentacyi narodowéy, prawo obywatelstwa utracili; tudzież zapisawszy na osobney liscie tych, dla których prawo obywatelstwa iest w zawieszeniu, z pozostałych osób układa dwoiste księgi obywatelskie, to iest: osobne dla każdego z powiatów, osobne dla każdego okręgu gminnego, stosując się scisle do art: 128, 132 i 133 ustawy konstytucyyney, tudziez art. 6, 21, 24, 25 i 26, statutu wyzey wyrażonego.

Art: 7 W księgach powyższych obywatelskich tak powiatowych, iako też okręgów gminnych, w osobney rubryce oznaczonemi zostaną, maiący prawo głosowania na seymikach i zgromadzeniach, a to stosownie do artykułu 127, 132 i 133, ustawy konstytucyyney, tudzież art: 18 statutu organicznego o reprezentacyi narodowey. (*Dalszy ciąg w następnym numerze.*)

Z przyczyny, że przedmieście *Praga*, ósmy cyrkuł miasta *Warszawy* składające, dla niestałego mostu na *Wiśle*, często miewa przerwané związki z *Warszawą*, Namiestnik Królewski, przez postanowienie d. 11 maja, uznał za potrzebne, iżby to przedmieście miało, oddzielną administracyą i policyą, na mieyscu sprawowaną przez Burmistrza, który Urzędowi municypalnemu Warszawy podlega, a w przypadku zerwanéy kommunikacyi mieysce Prezydenta zastępuje. Summa 30,000 złotych przeznacza się na fundusz przedmieścia Pragi, 12,000 z dochodów samegoż przedmieścia 18,000 dopłaca się z główney kassy municypalnéy.

Namiestnik Królewski, dla ułatwienia środków do rozszerzenia światła w kraju polskim, i dania wzrostu kunsztom, rolnictwu i wszelkim pożytecznym dla kraju ustanowieniom, przez wyrok swóy z dnia 15 maja postanowił: wszystkie dzieła drukowane, lub w rękopismach, dzienniki, pisma peryodyczne, zbiory historyi naturalnéy, nasiona roślinne, tudzież machiny do nauk, umiejętności, kunsztów, i rolnictwa służące, dla kommissyy Rządowych, Towarzystwa przyjaciół nauk i instytutów krajowych publicznych, przez Rząd potwierdzonych, z za granicy sprowadzané, od wszelkiéy opłaty cła na komorach wolne bydź mają, ulegają jednak oplombowaniu bezpłatnemu i formalnościom zwyczaynym przy odsyłaniu na mieysce przeznaczenia.

Jeneralny Inspektor Mennicy,

Uwiadomia Publiczność: iż dostrzezone zostały w departamencie Warszawskim ruble Rossyyskie fałszywe pod rokiem 1798 i 1801 Imperatora *Pawła I.* mające z jedney strony na krzyż literę *P* Greckiego, podobną do litery *N* naszego alfabetu, z koroną na wierzchu, a w środku liczbę I; z drugiey zaś strony sam tylko napis. Takowe faszywe ruble, łatwo rozpoznane bydź mogą od prawdziwych, po ich kolorze cynowym, po brzęku wcale odmiennym, tudzież że na okręgu żadnego napisu niemaią. Wzywa się wszystkie Władze Skarbowe i Policyyne do dawania baczności na kurs takowych rubli w celu odkrycia i ukarania fałszerzów, a ochronienia Publiczności od szkody. w *Warszawie* dnia 12 Czerwca 1816 r.

Bińkowski.

NIDERLANDY

(*z gaz. berl.*) *Bruxelli*, *dnia 29 maja*. Dnia 25 t m. wyszły ekwipaże Xięcia *Wellingtona* z *Cambray* do *Paryża*. Wyiazd Xięcia przeznaczony iest na dzień 28. Rozumieią powszechnie, że pobyt iego w tey stolicy długo potrwa; znaydować się on będzie na uroczystości zaślubin Xięcia *Berry* i zapewniaią, że nieprędzey aż w miesiącu wrześniu do główney kwatery swoiey powróci, dla bawienia się polowaniem.

Kontyngens saski, w dniach 24 i 25tym różnemi oddziałami wzmocniony został. Cały korpus liczy 5200 głów — Mówią, że w *Calais* wylądowały znowu woyska, między któremi wiele się oficerów różnego stopnia znayduie — Do *Maubeuge* przyszedł transport z zapasami woiennemi i ammunicyą dla korpusu woyska rossyyskiego, i złożony został w mieyscowey zbroiowni. — Naczelnie dowodzący korpusem woyska pruskiego Jenerał *Ziethen* przybył d. 22. do *Commercy*, a od d 23. do 26go odprawiał w *St. Aubin* rewiią 17 — 18000 żołnierza Po skończoney rewii oglądał zakłady woyskowe, a potem udał się w drogę ku *Thionville* — Kontyngens austryacki w *Alzacyi*, pod wodzą Jenerała *Frimont*, ma się także na wielką musztrę zgromadzić — Codziennie pomnaża się liczba francuzkich Jenerałów, sztabowych i niższych oficerów, którzy *Francyą* opuściwszy, osiaść tu zamyślaią — Królobóycy *Mailhe* i *Thuriot*, żyią iako Adwokaci (dawnieysze ich powołanie) w *Leodyum*.

(*z Korr. hamb*) *Bruxelli dnia 2 czerw*. Jenerałowie *Excelmans* i *Fressinet*, którzy tu przez długi czas przebywali, nakoniec zmuszeni byli i ztąd się oddalić — P *de Coulnicer*, wydawca gazety *Mercure surveillant*, którego sprawa ciągnęła się przez 4 dni, iako oszczerca, pozbawiony został na 5 lat praw obywatelskich — Ukazała się tu także angielska gazeta pod tytułem: *The Cosmopolite*.

Pismo peryodyczne, *Nain-jaune refugié*, zapowiadaiąc o maiącym wyyść czwartym tomiku tego pisma, dodaie: „*Nie przyrzekamy zakończyć go w Bruxelli; ale zapewnić możemy, że szkody przez to nie będzie.*„

WŁOCHY

(*z gaz. rysk. Zurich.*) W okolicach *Bologna* 8go, 9go i 11go t m. rozruchy zaszły. Około tysiąca chłopów, na głos dzwonu zebranych, zburzyli część plantacyy ryżowych, od 12tu i 15tu lat założonych, pod pozorem, iż one powietrze zarażaią: ale bardziey podobno duchem stronictwa zapaleni. Bardzo wiele właścicieli przez ten napad gwałtu zupełnie zniszczeni zostali, i nie do naymnieyszego nieszczęścia należą te skutki, że lud coraz więcey a więcey dowiaduie się, iż dla niedostatku siły zbroyney w państwie papiezkiém, można bydź niepohamowanym i samowolnym — Na *Elbie* odkryto kopalnią srebra, która ma bydź bardzo obfita Pewny chemik *angielski*, ma dokładniey rozpoznać góry, w których się ona ukrywa. Jak dobrze, że się odkrycie to, nie w przeszłym roku wydarzyło. W. Xiążę wyieżdża do *Porto-Ferrajo*, azeby się sam mógł przekonać o tém, szczególniey w naszych czasach, tak pożądaném odkryciu — Austryacki Jenerał inżynierów, *Benzer*, który przed niejakim czasem był z poleceniami w *Ankonie*, starał się o to, izby przystawić dla Jego Swiątobliwości, na opatrzenie twierdz, 120 dział, które w woynie przeciw *Muratowi* zdobyte zostały — Xięzna *Paulina Borghese* z matką swoią Panią *Letycyą Bonaparté*; i wuiem Kardynałem *Fesch*, mieszka w *Rzymie* w pałacu *Falconieri*; zdaie się, iak gdyby cała ta familiia od niedawnego czasu na nowo ożywioną została, często bowiem daie się teraz widzieć na publicznych przechadzkach — W *Genui* ponowiono zakazy przeciw towarzystwom *Karbonarów*, *Filadelfów*, *wolnych Włochów*, *Szkotów*, *Przyiaciół iedności* &c. &c. Wiele osób, które pod pozorem przykładania się do nauk, w *Padwie* przebywały, otrzymały rozkaz powracania do swoich siedlisk. Znaleziono u nich starodawne włoskie mundury i inne znaki. Austrya i *Sardynia* maią pilne oko na cudzoziemców od *Alp* przybywaiących — Podług naynowszych wiadomości z *Tunetu* pod 30 kwietnia, tameczny Dey, stosownie do zawartego traktatu, wypuścił wszystkich niewolników włoskich. Dey zas Tripolitański ma się wahać z zawarciem pokoiu, a Lord *Exmouth* wysłał do Malty, izby odesłane tam szalupy kanonierskie spiesznie powracały, dla dzielnieyszego, w przypadku potrzeby, poparcia toczących się układów.

Dozwala się drukować: Z. Niemczewski P. Członek. K. C. — w Drukarni XX. Pijarów.

OGŁOSZENIA.

1. Roku 1815 Miesiąca Junii 28 dnia zapadł Dekret w Ziemskim Sądzie Ptu Lidzkiego z Instancyi Sąstwa Graniczrych Ptu Grodzieńskiego Hoffmanow z JW. Podkomorzym Jelskim WW Miecznemi Olszewskiemi i dalszemi kredytorami stawaiącemi i niestawaiącemi Folwarku Dowbieniek dziedzictwa Adama Radoszyńskiego w Ptcie Lidzkim leżącego w Parafii Zabłockiey, exdywizią celem domiaru satysfakcyi kredytorom oraz ziazdu termin dnia 15 Xbra 1815 przeznaczaiący, na któren to Termin WW. Sędziowie Jan Pirucki Sędzia Ziem. Ptu Lidzkiego Tadeusz Pucilowski Szambellan, i Julian Kiełczewski Sędzia b. Wołkowyski ziechawszy się dopełnili przedpisanie dane sobie przed Sąd Ziem. Lidzki, pomiędzy którym punkt ten znayduie się gdyby niewiadomością WW. Kredytorowie nie stawaiący na Ziemskim Lidzkim Sądzie niesktadali się o exdywizyi wspomnionego Folwarku Dowbieniek przez Kuryera Litewskiego po trzy kroć awizować zlecili, i że dzień 17 Julii Roku bieżącego 1816 WW. Sędziów ziazd ostateczny iest przez tychże przeznaczonym uwiadomić, zadość tedy czyniąc tak wyrokowi Sądu Ziem. iako i exdywizorskiego podaię do Druku dla umieszczenia w Gazetach Kuryera Litewsko Wileńskiego o exdywizyi Folwarku nie raz wspomnionego Dowbieniek z uwiadomieniem iż któremby z kredytorow na terminie 17 Julii nie zjechał ammissyi uledz ma. Datt Roku 1816 Miesiąca Junii dnia 14.

Jan Hoffman S. G. P. Gr.

1 Podaie się do wiadomości, iż Roku 1811 maszeruiąc z woyskiem wołyńskiem ułańskiem pułkiem na imie Elżbieta lat 25 maiąca, z oyca Daniela Wiszniewskiego córka, zostawiła ią w mieście Wilkomierzu u JPana Nowackiego Regenta, a późnieyszą porą dostała się do Wilna i poszła za mąż w mińską gubernią, chce wiedzieć oyciec i matka o córce Elżbiecie swoiey Daniel Wiszniewski, ktoby wiedział, raczy donieść oycu w Wilnie w domu Pani Sorokowey, u P. Swidzińskiego.

3 Naymiłościwiey powierzonego mnie 23go Jegierskiego Półku Chorąży JPan Haryn, Roku przeszłego 1815 przy przechodzie półku przez miasteczko Płock, pozostawiony był dla choroby w tamecznym tymczasowym woiennym Szpitalu, z kąd, według uwiadomienia tamecznego Kommendanta, odprawiony został do Wileńskiego woyskowego Szpitala, i lubo po długim iego nieprzybyciu, połk do tegoż Szpitala zgłosił się, odebrał iednakże odpowiedź, że JPan Chorąży Haryn iuż wyprawiony został do Półku tegoż roku Februaryi 22 dnia, na co także opatrzony został pieniędzmi na opłatę poczty. Ponieważ zaś JPan Chorąży Haryn do Półku dotąd nie przybył, a zatym ninieyszym onego uwiadamia się: że ieżeli w przeciągu czterech tygodni od datty niżey wyrażoney do Półku niestawi się, to zostanie przedstawionym do wykluczenia całkiem ze służby Jego Imperatorskiey Mości, przy czym także na takowy raz wszystkich woyskowych i cywilnych JJWW. Zwierzchników upraszam, o niepozwolenie nigdzie przebywać temuż Harynowi, lecz przymuszać go do udania się do Półku, gdyż on tak do półkowey kassy, iak i WW. JJPanom Officerom nie małą ilość pieniędzy winien pozostaie. Datt w mieście Tukumie, w Kurlandskiey Gubernii, Roku 1816 Mca maja 24 dnia

Półkownik Reutz.

DODATEK

Wilno dnia 14 czerwca 1816 Roku.

OGŁOSZENIA.

2. Z okoliczności, że nie są wzięte jeszcze w trzyletnią dzierzawę stacye pocztowe w Gubernii Wileńskiey, a mianowicie w powiatach: *Wileńskim*: Wileńska, Rukoyńska, Kamienołoska, Meyszagolska, Szyrwincka, Jedlińska, Solecznicka i Niemenczyńska; *Upickim*, Szadowska; w *Zawileyskim*: Swięciańska Uszwaroyska i Dowgieliska; w *trockim*, Rykońska; w *kowieńskim*, Kowieńska, Rumszyska i Bobtowska; w *rosieńskim*: Jurborska, Rawdanska, Srzednicha, , Keydańska i Montwidowska; w *szawelskim*: Kurtowiańska, Beyszagolska, Mieszkucka Janiska,Kalwowska Bierzanak i Radziwilska; w *telszewskim*: Telszewska, Pungiańska, Korciańska, Kretyngowska i Połągska; i *wilkomierskim*, Wilkomierska, odbywać się będzie w Izbie Skarbowéy Wileńskiey dnia 26. teraznieyszego miesiąca nowa licytacya na wypuszczenie tych stacyi w dzierzawę; zaczem od Rządu Guberskiego Wileńskiego czyni się ogłoszenie, iżby życzący sobie wziąść rzeczone stacye na trzy lata w dzierzawę przybywali w pomienionym terminie, z dostatecznemi ewikcyami, do Izby Skarbowey. — Dnia 9. czerwca 1816 roku. Sowietnik *Sulżeńko*.

Sekretarz *Dmitrewski*.

---

3 Kommissya za Naywyższym Imiennym Ukazem dla rozpoznania długów Graffow Niesiołowskich wyznaczona, w terminie przepisanym dnia 20 maja idącego 1816 roku do miasteczka Upnik w Powiecie Wileńskim zebrana, a w obecności JW. Graffa Xawerego Niesiołowskiego Jener. Brygady w. pol. oraz zebranych Kredytorów, nayprzód w mocy Ukazu Rządzącego Senatu dnia 21 Marca wydanego, organizacyą sądownictwa swego w stosunku Praw Litewskich Statutu i Konstytucyów ułożyła, stanowiąc mianowicie, że sądownictwo tey Kommissyi za Pozwami i Aktoratami odbywać się będzie, następnie przystępuiąc do czynnościów sądowych. 1mo Administracyą dóbr wolnych i pod Tradycyami będących, wyiąwszy z pod tychże Tradycyów naznaczyła. 2do Akta Inkwizycyi kalkulacyi weryfikacyi wedle przeznaczenia w Dekrecie uznała. 3tio Inwentacyą Dóbr wszystkich, mianowicie Hrabstwa Myszy, Worończy, Zelaznicy i Burdykowszczyzny w Nowogrodzkim Gubernii Grodzieńskiey, a dóbr Upnik w Gubernii i w Pcie Wileńskim, Połongi w Telszewskim i murów w mieście Wilnie determinowała, odbycie zaś teyże inwentacyi, oraz Aktów Inkwizycyi, kalkulacyi, weryfikacyi, niemniey urządzenie Administracyi, kommissarzom z koła swoiego wyznaczonym poruczyła, zostawuiąc uskutecznienie tego w niezwłócznym czasie i z obowiązkiem, iżby wszyscy possesorowie do Aktów obowiązani, od promulgaty Dekretu w dniu 25 maja zaszłey, gotowość wszelką do tychże Aktów w przeciągu dwóch tygodni uczynili. 4 Pomiar dóbr wszystkich nakazała, a dla pośpiecchu czynności, do każdych dóbr poszczególnie Komorników osóbnych naznaczaiąc do zaczęcia tychże pomiarów od dnia 10 Junii idącego roku zobowiązała. 5to Komportacyą tak przez kredytorów i pretensorów, iako też przez Graffa Jenerała Niesiołowskiego, wszelkich dowodów, Praw, Obligów i różnych Tranzaktów, na dzień 15 Julii idącego 1816 Roku uznaiąc złożenie oney przy Regestrach przez kredytorów i pretensorów, z uwagi po różnych Guberniach i Powiatach ich mieszkania, a ztąd wedle dogodności każdemu do Kancellaryów Ziemskich Nowogrodzkiey i Wileńskiey, a przez Jenerała Niesiołowskiego do Kancellaryi Ziemskiey Wileńskiey na persystencyą sześcioniedzielną, dla wzaiemney komunikacy i z obowiązkiem wierności teyże komportacyi przy oczewistey przed Kommissyą oprzysiężenia nakazała. 6to Adcytacyą Debitorów zawiniaiącym do massy funduszu przez Jenerała Niesiołowskiego spełnić się powinną determinowała. 7. Stosownie do Naywyższego Imiennego i Rządzącego Senatu Ukazów, że nikt z kredytorów, lub iakich pretensorów, do żadnego innego Sądu JW. Jenerała Niesiołowskiego pozywać, rozpoczętych procederów kończyć i otrzymanych Dekretów exekwować nie będzie mocnym, lecz ciż wszyscy Kredytorowie i pretensorowie, iak równie Jenerał Niesiołowski, w wzaiemnym dowodzie, że w teyże Kommissyi stawać i rozprawować się powinni zastrzegła. 8. Po ułatwieniu tych wszystkich akcessoryynych wyroków, Sądy swoie na dzień 20 Oktobra idącego roku, dla oczewistego rozsądzenia całey Sprawy odroczyła, i zjazd do tychże Upnik zapewniła — O iakowym wyroku dla wiadomości stron wszystkich, oraz dla dopełnienia przepisanych Dekretem obowiązków i dla stanności w oznaczonym terminie do oczewistey rozprawy, ninieysze czyni się ogłoszenie.

Kazimierz Sulistrowski Prezydent Kommissyi.

Regent Wacław Klukowski.

---

2 Od Mińskiego Rządu Guberskiego czyni się ogłoszenie, iż na zmarłym dzierżawcy akcyzowego poboru w gubernii *Finlandzkiey*, Szambellanie b. dworu pol. Wincentym Tołoczce, liczą się w znaczney ilości niedopłaty, za które maiątek iego, podług rozrządzenia zwierzchności guberskiey, ma bydź sekwestrowany; przeto osoby, którym zmarły Tołoczko cokolwiek został winien, zechcą podać dowody swoie, tu mieszkaiący w przeciągu iednego miesiąca, a z innych miast i zagraniczni w przeciągu sześciu miesięcy, pod obawą utraty prawa do poszukiwania. Dnia 17 maja 1816 Roku.

Sekretarz Damian Czerniejew.

---

2 Konsystorz Rzymsko Katolicki Duchowny Kamieniecki przyiąwszy Sprawę szlachetney Józefy z Wiskiklinów pierwszego zamęścia Neblowey, a powtórnego szlachetnego Jana Dorna żony — O nieważność małżeństwa z tymże zawartego czyniącey, z powodu uyścia tegoż Jana Dorna postanowił — Onego prócz wydanych Edyktalnych pozwów jeszcze przez Gazety, do stawienia się w Sądzie swoim i odpowiadania w tey Sprawie na dzień 18ty Września teraznieyszego 1816. Roku wezwać i wzywa zapowiadaiąc, iż, jeżeliby niestanął, sprawa ta na zaoczności jego rozpatrzoną i zdecydowaną będzie

Assessor Konsystorza Kanonik Kamieniec. X. Ostapowicz

w mieyscu Sekretarza protokulista Miedzwiecki.

---

3. Pozew Edyktalny. Sąd policyi poprawczéy czterech powiatów wydziału Bialskiego w Województwie Podlaskim. — Ninieyszém Judka Leybowicza, żyda przedtém zamieszkałego w mieście Radzyniu, a na taraz zbiegłego zapozywa, ażeby dla dania z siebie tłómaczenia się z zarzuconéy Jemu zbrodni podpalenia pokilkakroć razy w mieście Radzyniu powtórzonego, a w którym ogniu żyd jeden życie utracił, w przeciągu dni 60 przed Sądem tuteyszym osobiście stawił się. — W Białéy dnia 29 Marca 1816. J. Kozlecki Podsędek.

Dzieszuk Pisarz Sąd.

5. Z Majętności Plikiszek w Pcie Vileń. pooźoney zbiegli ludzie następni Piotr Ałaka, Bartłomiey, Adam, Mateusz, Symon i Benedykt Bienkiewiczowie — Bartłomiey Prokop, Jan Prokop — Michał Mikołaju — Mikołay Sztura, Wawrzyniec Szwaluk — Antoni Ałaka, Stanisław Mikołajin przezywający się Michałowskim z żoną i synami — Elżbieta Rokszańska — Mateusz Jasinkiewicz — Marcin Jasinkiewicz — Kazimierzowa Czarniawska — Jan Andrzeja syn Bobszański, Alexander Stanisława syn Mikołajun — Jan Dominika syn Mikołajun — Jan Macieja syn Szwarąbowicz — Jakub Stefana syn Mikołajun, Maciey Wincentego syn Baranowski, Mikołay Ssanisława syn Mikołajun — Ci wszyscy w różnych datach opuściwszy siedziby niewiadomo gdzie się kryją. — Gdziekolwiek bądź się znaydują ażeby takowi do skażek nie byli wciągnieni jako inwentarzem podani i skazką zajęci naymocniey ostrzegam obowiązuję.

Ignacy Walentynowicz Chorąży Ptu Wileń.

---

2. *Eufrozyna Rodkowa*, wyprzedaje swóy własny dóm, w części murowany, w części drewniany, z ogrodem lodownią i dalszemi wygodami, położony między Trocką i Wileńską bramą, pod Numerem 1140. Ktoby sobie życzył nabyć pomieniony dóm, raczy się udać do JP. *Jana Hesse* professyi lunik éy mieszkejącego w domu krawca *Szenka* pod *ś. Mikołajem* pod Nr 353.

---

3. W roku 1806 Februar 10 dnia syn Kazimierza Maciéy Jałuć lat 24. 2do w roku 1808 Junii 24 dnia. Synowie Andrzeja Tomasz lat 52, Wincenty lat 45 bracia z oyca Tomasza synowie, Andrzey lat 26, Piotr lat 23, siostra Elżbieta lat 22 objęci skaską w 1795 roku Ruroycie, nazywają się Rutkowskiemi, Andrzéy na twarzy prawym boku ma plamkę brat Piotr jego głowa łysa urody sporéy w roku 1816. 3tio: w roku 1816 marca 29 dnia z oyca Kazimierza Krystyna Jałuciowna urody słusznéy, twarzy bladey, lat 28, palce w lewéy ręce mały na zawsze przykurczony, na obu rękach na łokciach plamy od urodzenia. — 4to: W tym roku 1816 Apryla 30 dnia z Jerzego oyca syn Michał Symul przezywa się Rynkiewicz takowi zbiegli ludzie pokrewieństwo mają w miasteczku Wsiach Michaliskich w powiecie Wilenskim majątku JWW Brzostowskich.

Ja mieszkający Mila w powiecie Zawileyskiem w parafii Swirskiéy w Straczy Maciejowskiéy upraszam naypokorniey takowych uciekłych w skaskę nie wpisywać i jeżeli znaydą w Wilnie do policyi dostawić z nadgrodą przemnie podpisanego Obywatel Pttu Zawil. Jackowski.

---

2 W domie przechodnim w Ulicy od S klanney do Dominikanów idącey za Nm 255, a z ulicy żydowskiey za Nm 250 funduszowey JJXXży Bazylianów — Niżey podpisany Possesor arędowny z własnym expensem nową lodownią, z pokoiami górnemi. dolnemi i całey Kamienicy opatrzeniem wystawił — Gdzie iest Billard, Piwo naywybornieysze marcowe, zakązki i każde trunki — A gdyby Szanowna Publiczność bytnością obdarzyła zawiadamia. Gierszon Zurig.

---

3. Poddaje się do wiadomości, iż chcący nabyć karytę i kocz nowe z Warszawy do Wilna sprowadzone, może weyść w układ z niżey podpisanym każdego dnia od godziny 11tey rano do pół do 1szey po obiedzie, a wieczor od 5tey do 7mey przy klasztorze XX. Bernardynów Wileńskich w bramiach 2gim piętrze po prawym ręku w 2gich drzwiach znaydującym się. Michał Narkiewicz.

2. Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOŚCI Samowładnącego całą Rossyą etc. etc. etc.

Roku 1816 Mca Junii 9 dnia na skutek rezolucyi Sądu Ziemskiego Powiatu Wileńskiego pod dniem 29 apryla 1814 roku zaszłéy przez gezetę Kuryera Lit. pod Nrem 35, 37 i 38 trzykrotnie ogłoszonéy Urodz. Xiądz Tautery Wołczacki Kanonik Inflantski Brat rodzony i sukcessor zeszłego JW. JX. Walentego Wołczackiego Biskupa Tomaseńskiego Kawalera orderu Sgo Stanisława przy odwołaniu się do Dekretow, a mianowicie ostatecznego kopiarum spraw stawającemi, a Kontummacyynnego z niestawającemi stronami w Ziem. Wileń. w roku idącym mca Junii 6go dnia zapadłego przez ninieyszy Edyktalny pozew wzywa przed Sąd Ziemski powiatu Wileń. dla rozpatrzenia z regestru taktowego dzieła fakcyi oraz rozmyślnie i niesłychanie dopełnionéy fabrykacyi tranzaktu tytuł testamentu zeszłego Biskupa Wołczackiego, noszącego, tych wszystkich którzy w tymże z fabrykowanym titulo testamencie są pomieszczeni jako Urodz. XX. Karmelitów Wileńskich przy kościele Wszystkich SS. mieszkających XX. Dominikanów Wileń. S. Ducha XX. Franciszkanów Wileń., Jana i Petroneli Karpowiczów Hypolita i Wiktoryi Wołków Sędziów Granicz. Nowogrodzkich; Adama Sołtana Marszał. Litew.; Michała Wołczackiego Sędziego Granicznego Oszmiań. i brata Jego Xiędza Cypryana Wołczackiego Sędaiego Granicz. Oszm. i Brata jego Xiędza Cypryana Wołczackiego, Fabiana i Rozalii z Wołczackich Szukiewiczów Symplicyana Popławskiego Prezydenta Ziem. Lidzkiego, XX. Bernardynów Wileń. po Dekrecie kopiarum spraw, a zaś XX. Karmelitów Wileń. ostrobramskich sukcessorów zeszłego Andrzeja Łukaszewicza, Zienkowiczów z Wołczackiéy rodzących się, Wikantowe Buczyńskę, Katarzynę Czarneckę, Agatę Rymaszewskę, Bogumiłę Moniuszkownę ad presens Trzemeckę lub jéy sukcessorowie i Stanisław Trzemecki jako oyciec Maryannę matkę, Walentego i Karola synów Moniuszków po Dekrecie Kontumacyynym loco peragendae executionis, przy takowém wezwaniu do nayrychleyszego stawania przed Sądem Ziem. Ptu Wileń. osób powyżéy wyrażonych Urodz. Xiądz Taulery Wołczacki brat rodzony i jedyny sukcessor zeszłego ś. p. Biskupa Tomaseńskiego sądzi się bydź obowiązanym stosownie do rezolucyi Sądu Ziem. Wileńskiego objaśnić po krótce wszystkich przez ten edyktalny pozew pozywających się, że zaraz po śmierci JW. JX. Biskupa Wołczackiego w dobrach jego Suderwie w roku 1810 dnia 4 mca Xbra zdarzonéy przed przybyciem jeszcze żałłgo X. Kanonika do tych Dóbr czyniona była urzędowa inwentacya wszystkich po zeszłym Biskupie pozostałych papierów i takowa inwentacyja żadnéy zeszłego Biskupa testamentowéy dyspozycyi nieznalazła. — Po niejakim czasie JPP. Moniuszkowie i Trzemescy sukcessorowie zeszłego Adama Moninszki na usługach Biskupa zostającego założywszy sobie coś pozyskać z zakłócenia spokoyności żałłgo X. Kanonika pozwali go do Ziem. Wileń. żądając komportacyi testamentu zeszłego Biskupa i dowodząc sub posita i przywidzenia że zeszły Biskup niemógł o nich jako o sukcessorach sługi swego zapomnieć, a zatém że niemógł umrzeć bez testamentowéy dyspozycyi. Ten process Urodz. Moniuszków i Trzemeckich przez wszystkie naytwardsze i nadzwyczayne stopnie przeprowadzony w Ziem. Wileń. skończył się jednak na tém iż rzeczy niebyłéy stworzyć niebyło nie było podobno, a zatém wszystkie marzenia względem wyszukania aktualnego testamentu zeszłego Biskupa upaść musiały same przez się i Dekret Ziem. Wileń. w roku 1814 dnia 10 marca oczewiście ferowany od napaści w tym względzie tak żałłgo X. Kanonika jako inne do teyże Sprawy implikowane osoby uwolnił. — Lecz wciągu tego processu urodzonych Moniuszków i Trzemeckich odkrył się nowy objekt który cechę oczewistéy fabrykacyi nosi na sobie, Urodz. Moninszkowie i Trzemeccy intrakta sprawy swojéy przeciwko żałłmu X. Kanonikowi do Ziem. Wileń. wprowadzanéy pozwali do tegoż Ziem. Urodz. Symplicyana Popłowskiego prezydenta Ziem. Lidzkiego dopominając się u niego o testament zeszłego Biskupa

który podług ich wiadomości miał się u tegoż Urodz. Popławskiego znaydować. — Po takowym zapozwie niezostawało żałmu X. Kanonikowi jak tylko czekać wprowadzenia sprawy, ze strony Moniuszków i Trzeckich oraz złozenia przed sądem mniemanego zeszłego Biskupa testamentu, lecz gdy UUr. Moniuszkowie i Trzemeccy ani pozwu swego przeciwko Popławskiemu popierać ani też aktoratu z nim łączyć niechcieli, na ówczas żałcy widział się bydź przymuszonym dla odkrycia tych niepojętych zabiegów w sprawie pozwać Urodz. Popławskiego o niezwłóczną reprodukcyą mniemanego przez Trzemeckich i Moniuszk w poszukiwanego testamentu i gdy takowa reprodukcya przed sądem Ziem. Wileń. usknteczniona została, na ten czas Urodz. Trzemeccy i Moniuszkowie odstręczeni oczewistemi dowodami fabrykacyi przez Urodz. Popławskiego razem z tym mniemanym testamentem złożonemi tegoż titulo testamentu onego skutkow z dalszemi stronami w sprawę wchodzącemi sądownie zrzekli się i z tego powoda na instancyą żałłgo X. Kanonika takowy zfałszowany titulo testament wespół z dowodami jawnéy fabrykacyi i Explikacyą Urodzonego Popławskiego przez wyrok sądu ziem. Wileń. został zalokowany, jakiemi zaś drogami tenże zfabrykowany tranzakt przyszedł do rąk Urodz. Popławskiego, tenże Urodz. Popławski Prezydent Ziem. Lidz. złożył w sądzie Ziem. Wileń. następne objaśnienie: 1mo Że w czasie ostatnich seymików Lidzkich Urodz. Fabian Szukiewicz, pokazał mu ten szpargał o którego fałszywości, gdy Urodz. Popławski jako brat cioteczno rodzony zeszłego Biskupa i znający jego rękę za pierwszym rzntem oka natychmiast przekonał się, starał się tedy od Urodz. Fabijana Szukiewicza wydobydź ony, przez obawę, ażeby wrzucony w akta i zatracony potem w oryginale całey familii daremnie nie zakłócił. — 2do Że gdyby wydobycie takowego szpargału z rąk Fabiana Szukiewicza, Urodz. Popławski niewidział łatwem był przymuszony wydać na imie żony jego Dokument assekuracyyny na złt. 30,000. — 3tio Że takim sposobem wydobywszy, ten szpargał starał się zebrać autentyczne o fabrykacyi tego szpargału przekonywające dowody, które razem w Sądzie Ziemskim Wileń. ulokowane zostały; gdy więc Sąd Ziem. Wileń. przez rezolucyą swoją na dniu 20 Apryla postanowił ażeby dla weyrzenia w ten szpargał i w dowody fabrykacyi onego wszyscy ci którzy w tymże szpargale tytuł testamentu zeszłego Biskupa Wołczackiego noszacym są pomieszczeni przez załłgo X Kanonika Pozwem Edyktalnym adcytowani zostali; przeto tenże żałujacy Xiądz Kanonik Wołczacki przy krótkim opisaniu powoższych okoliczności adcytując wszystkie powyżey przez szczegół wyrażone osoby żąda o nakazanie warowania locum standi niestawającym stronom przy aktoracie z regestru taktowego wyrażonego ze strony pozywejących się i Sądowego oświadczenia kto z nich przy wyrażonym z fałszowanym tranzakcie tytuł testamentu zeszłego Biskupa noszącym obstawać będzie, ażeby wiedział przed kim ma bronić prawem natury, porodzonym bracie spadłego na się majątku tudzież na kim ma poszukiwać kar i wydatku za zakłócenie swéy spokoyności, zarówno jak i ná tych, którzy sprawcami takowego dzieła bydź się okażą, takowy Pozew pisan mca Junii 8 dnia 1816.

Roku 1816 mca Junii 9 dnia Woźny świadczę, iż takowé 2 kopije Pozwu z Autentykiem zgodne w sprawie W. JX. Taulerego Wołczackiego Kanonika Inflantskiego po WW. JPanów Jana Petroneli Karpowiczów, Adama Sułśana Marszałka Litgo, sukcessorów zeszłego Andrzeja Łukaszewicza Michała Wołczackiego Sędziego Granicz: Oszmiań. i Brata jego X Cypryana Wołczackiego Symplicyana Popławskiego Prezydenta Ziem: Lidz. Fabiana i Rozalii z Wołczackich Szukiewiczow, Zienkowiczów z Wołczackiéy rodzących się Wikantowe Buczyńske, Katarzynę Czarneckę Pisarzowa Ziem: Słuckę, Agate Rymaszewska Komornikowę Połockę Bogumiłe Moniuszkownę, ad presens Trzemeckę lub jey Sukcessorów i Stanisława Trzemeckiego jako oyca Meryannę matkę Walentego i Karola synów Moniuszkow, jednę do gazet Kuryera Litgo podałem, drugą zas kopiją do drzwi Sądowych Ziem. Ptu Wileń. przybiłem, a tym samym w podwóynym względzie o rozprawie przed tymże Sądem dałem wiedzieć. Jakób Harasimowicz Woźny Ptu Oszmiańskiego.

---

2 Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Somowładnącego całą Rossyą etc. etc. etc. Pozew Edyktalny przed Sąd Ziem. Pttu Wiłkom. na kadencyą Juniową, lub poniey na następną, z powództwa Ur. Felixa Białego, po wszystkich kredytorow i różnego tytułu pretensorow do maiątku delatora iakiekolwiek stosunki maiących, niemniey po debitorow do massy na satysfakcyą oddaney zawiniaiących, a mianowicie po tych wszystkich, którzy uprzedniemi Pozwami zaięci niezostali, celem iednoczasowego rozprawienia się według naznaczeń Remmissy sądu Głłgo, a szczególniey z Ur. Anną Latuszyńską, Matką i iey synem Leonardem Białym nieletnim z opieką przydaną, o wyświecenie i zmassowanie funduszu Onufrego i Felicyanny Białych w Roku 1797 Mca 9bra 27 exystuiącego, i w skutek ustawom o wydzielenie Złłgo z onego przypadaiącey w Sukcessyi po matce schedzie z użytkami wszystko letniemi, o dopełnienie takowey Złłmu satysfakcyi z ogólnych funduszow po zgonie oyca pozostałych, a różnemi zapisami bezprawnemi i frymarkami osłonionych, o zwrót intrat z funduszu po zgonie oyca żłłgo partycypowanych, i o skassowanie stosunkow do Aktorstwa połowy Kamienicy niewolnie przez nią regulowanych, na erekcyą którey zeszły żłłgo oyciec zł. 116,055 awansował — Z Ur. Fabianem Kossabuckim o powrót świadectwa Kommissyi Prowiantskiey na rubli srebr. 5964 kop. 60, przelewem niewolnie od Delatora wziętego bez opłaty całkowitey summy, z Ur. Filipowiczem Skarbnikiem Mozyr. Sukcessorem Kazimierza Lipińskiego i Ignacym Reszką Prof. o przebor procentow od summ należnych praktykowaney, o powrót do massy takowego przeboru i rozściągnienie w tém przedmiocie skutkow Prawa — Z Staroz. Zawelem Peysachowiczem i iego kompanią o zwrót wexlu przez Delatora na czer. złł. 550 wydanego i o odesłanie pretensyi tegoż Zawela do pisarzewicza Kończy, niemniey o należność wyświeconą oświadczeniem 1810 Roku 9bra 14 z Kupcami Królewieckiemi Hirszą i Dawidem Szyndelmeyserem, oraz kupcem Danielem Sanio i ich Sukcessorami lub possyduiącemi ich fundusza, o bonifikacyą za areszt 500 kilkadziesiąt beczek owsa przez delatora w Obżłgo Sanio zlokowanego, a przez Obż. kupców niewolnie przyaresztowanego i zatraconego — Z XX. Dominikanami i Karmelitami konwentów Wileń. z kompletem Ziem. Wileń. a pryncypalnie z Franciszkiem Kończą Pisarzewiczem o skutki Dokumentów i assekuracyow w stosunku do probacyow przez żałgo w Sądach Głłch 1szym i 2gim departamentach Wileń. uczynionych, i do Dzieła pod rozpatrzeniem w Sądzie Głłm będącego, z Obż. Usachawskim o niewolną tradycyą, o szkodę w zniszczeniu magazynów ad minimum złłch 150000 o praktyczną wyprzedany wszystkich rekwizytów handlowych niby przez publiczną Licytacyą, okalkulacyą z różnych percept — Nakoniec ze wszystkiemi Debitorami o areszt na ich wszelkie fundusze na odpowiedź należnościom Złłgo Debitora i o expens.

Roku 1816 Mca Junii 7 dnia, Woźny niżey własnorecznie podpisany poświadczam, iż kopią z takowego edyktalnego Pozwu z autentycznym zgodną, z powództwa WJPana Fabiiana Białego po Kredytorow i Debitorow swoich przed Sąd Ziem. Wiłkom. na kadencyą Juniiową wyniesionego, do Gazety Kuryera Litew. podałem.

Bonawentura Bancewicz W. P. W.

3. Excerpt oświadczenia z Protokułu potocznego Grodz. Ptu Oszmiań. w dacie poniżéy wyrażoney zapisanego, pod Pieczęcią Urzędową Grodz. powiatu Oszm. Eadem data parti wydan.

Roku tysiąc ośmset szesnastego miesiąca maja czwartego dnia.

Oświadczenie imieniem W. JPana Tomasza Wienikowskiego Dworzanina byłego Skarbu Lit.; przeciwko WW. JPP. Franciszkowi Bielińskiemu, Justynowi Chrzczonowiczowi Sędziemu Granicz. Franciszkowi Chadyce Regen. Granicz. Brasławskiego potwiatu; Jozefowi Tynkawzowi i Kazimierzowi Kondratowiczowi, Janowi Błażejewiczowi oraz Piotrowi Chadyce Woźnemu Zawiley. z następnych powodów czyni się. — Nie było nigdy powołaniem oświadczającego się Wienikowskiego, kogożkolwiek oskarżać przed powszechnością, ani jest myśl jego nastawać i tamować komukolwiek słusznego poszukiwania rodowitości Szlacheckiéy; znam albowiem z przyrodzonego światła rozumu (jakie mi Bóg mieć pozwolił) znam z fundamentów religii (którą wyznaję) znam nakoniec z wiadomości praw i przykładów (w których się w życiu moim cwiczyłem) nieprzyzwoitość targania się na zatarcie kleynotu szlachectwa krwią przodków nabytego i we wszystkich narodach poważenie i pierwszość w cywilnym towarzystwie mającego. — Lecz gdy ludzie w włościańskiéy urodzeni klassie mocą praw kraju naszego Naymiłościwiéy Darowanych do ziemi przywiązani, pod Zwierzchnictwem Pana na którego gruncie mieszkają, zatrudniać się rolnictwem dla dobra swego, i kraiowego obowiązani, przez podmowę osób z majątku ich korzystać chcących, urojonéy ich imaginacyi ku dostompieniu Szlachectwa podniecających, usiłują wyłamać się z pod władzy oświadczającego się nie może oświadczający się na takową czynność tychże prokuratorów, każdego Dziedzica mającego ziemię i włościan interesować powinną nieużalić się przed publicznością i zmuszony do tego kroku następny wypadek objawia: Familia włościan Bielawskich oddawna do folwarku Boczkienik niegdyś Ekonomii Wileń. attencyonalnego, potém za Prawem kupna wieczystego do Dziedzictwa mojego dostałego, w Gubernii Wileńskiéy w powiecie Zawiley. położonego, należna, biorąc od kilkudziesiąt lat odemnie zapomogi i wszelką pomoc w gospodarce, jako ciągle podemną mieszkając, wszelkie podług inwentarza odbywała powinnoście Dworowi, a w roku 1795 w skazki rewizkie, ciż Bilawscy jako poddani zapisani byli, i gdy na ziemi mojéy dorobili się majątku, wtenczas poczeli czuć ducha niespokoyności. — Niepostępując jednak jawnie ani też nieprzedsiębiorąc krokow właściwych, między innemi Piotr Bielawski bez wiedzy mojey roku tysiącznego ośmsetnego zapisał się w mieszczaństwo Wileńskie które jako było skrycie uczynione i pod Juryzdykcyą Magistratu Wileńskiego o należeniu jego Bielawskiego do mojego Dziedzictwa niewiedzącą, podstępnie udziałane, ani w siłę Ukazów Naywyższych i Rządzącego Senatu mianowicie roku tysiąc ośmset jedynastego Februar. dwódziestego ośmego nastąpiło, tak wyrokiem Powiatowego Ziem. Zawilev. Sądu w roku tymże tysiąc ośmset jedynastym Augusta dwódziestego drugiego dnia z powództwa samychże Bielawskich ferowanym skasowane zostało; który Sąd przekonywając się iż żadnych dowodów nie tylko rodowitość Szlachecką probujących, ale też innych domniemanéy nawet wolności posługujących Bielawscy nie mają i nieokazali, onych z całą familią za rolnikow na zawsze do ziemi przy folwarku moim Boczkienikach przywiązanych uznał i ogłosił, skutkiem jakowego wyroku Maciey z synami Gabryelem, Józefem, Wincentym Jakób z synami Antonim i Janem Piotr z synem Bartłomiejem oraz Symon synowie synowie Jana a Wnukowie Jakóba Bielawscy w roku tysiąc ośmset jedynastym septembra czternastego dnia w skazkach jako wieczyści poddani i przy pomienionym Folwarku Boczkienikach zapisani zostali. Pomimo to Bielawscy na mojéy ziemi zbogaceni (czego im niezayzdroszczę lecz owszem cieszę się) za na instrumentowaniem szukających zysku poczęli się starać o wywód na Szlachectwo, wścibiając się pod imieniem Bielawskich Szlachty, z którémi żadnego niemają związku, i gdy Szlachta Bielawscy jako znający dobrze prawa i Naywyższe Ukazy o wywodach nastałe a nadewszystko obywatelskie posiadający serce wzgardziwszy tą Bielawskich niesprawiedliwą tentacyą protekcyi swojéy i przyjęcia do familii odmówili; włościanie Bielawscy rzucili się do nowego konceptu dowodzenia iż nie są już Bielawscy, lecz Bielinscy; a dostawszy sobie promotora Obżał. Franciszka Chadykę Regenta Gran. Brasł., za pomocą i staraniem jego wynaleźli niejakiegoś Franciszka Bielińskiego, w powiecie Brasławskim czyli też za Dźwiną mieszkającego, który ich do swojéy familii Herbu i Linii przyymuje; i o tym, że oni należą do domu Bielińskich świadectwo trzema krzyżykami podpisując wydaje; Jakową czynność Bielińskiego Obżałow. Chrzczonowicz Józef Tynkauz i Kazimierz Kondratowicz wydanemi od siebie świadectwami wśpierają; a Obżałow. Jan Błażejewicz podanym mnie obwieszczeniem przez Woźnego powiatu Zawiley. Piotra Chadykę szczególnieyszym i nigdzie nieznanym stylem napisane, wpisywać w skazkę rewizką zaprzecza. — Nietamowałby oświadczający się Wienikowski Bielawskim przyjęcia tytułu Szlacheckiego gdyby to nieprzeciwiło się powinności Obywatela, ustawom Narodowym, porządkowi krajowemu i nieczyniło krzywdy szanownéy i licznéy familiy Bielińskich, zapewna o tém naymniéy niewiedzącéy. Lecz gdy ta pomoc Szlachcica Franciszka Bielińskiego Justyna Chrzczonowicza Franciszka Chadyki Regenta Gran. Brasław. Józefa Tynkawza i Kazimierza Kondratowicza dla włościan moich Bielawskich nieprzyzwoicie czyniąca się przeciwi się prawom i porządkowi w obywatelstwie, a nadewszystko przyczynia się do zguby i ruiny majątku włościan moich Bielawskich, dostatni dzisiay posiadaiących fundusz niemogąca dla nich żadnych zdziałać pożytecznych ewentów, ani doprowadzić do skutku plan ku osiągnieniu zaszczytu Szlacheckiego słabo i bez dowodnie osnowany, aby swoiego Dzieła odstąpili i zaprzestali przez ninieysze w aktach Grodz. Oszm. zapisuiące się oświadczenie obowiązuię a nie mogąc z powyżey wyrażouemi reformuiącemi poddanych moich Bielewskich na Bielińskich dla niewiadomości o mieyscu ich mieszkania skommunikować się i aby zaprzestali swoich zamiarów i prokuracyi mianowicie Obżał Franciszka Chadykę nayprуncypalniéy do wywodu Bielawskich na Bielińskich dopomagaiącego, i usposobione na ten przedmiot Tranzakta do Akt Powiatowych Brasławskich wprowadzaiącego i Franciszka Bielińskiego niewłaściwie Imienia i Herbu Szlachty Bielińskich używaiącego ostrzedz: iż za takową czynność według praw rygoru i ukazów oświadczaiący się porządkiem właściwym poszukiwać nieomieszka, uwiadomić o tém przez podanie ninieyszego oświadczenia trzykrotnie do Gazety Kuryera Litewskiego nayduie za konieczny obwiązek. — Takowe oświadczenie w Imieniu Aktora z mocy Plenipotencyi podpisuię. Józef Piotrowicz Regent Grodz. Oszm.

Zgodność z Protokułem potocznym świadczy:
Jan Jankowski, Reg. Grodz. Oszm.

---

3 1807 Bałtromiey Szpirgilewicz czyli Poźniak, synowie Bartłomiey i Jerzy, Jan Stankiewicz, Symon Hołubowicz. Zbiegli z Folwarku Klaryszek Pttu Trockiego do Leona Tomaszewicza należącego. Jan Kniażewicz Adw. Subs. Wileń.